

Adembenemende geneesmiddelen

DOOR: BART KUIPERS, LONGARTS ISALAKLINIEKEN ZWOLLE, SATELLIET ERASMUSMC ILD CENTRUM, ROTTERDAM

Op vrijdag 9 maart 2018 werd in Akoesticum in Ede, wederom een master class interstitiële longaandoeningen (ILD) georganiseerd door de ild care foundation. Onder de titel 'Adembenemende geneesmiddelen' werden in samenwerking met het ILD expertisecentrum van het St. Antonius Ziekenhuis te Nieuwegein en Bijwerkingencentrum Lareb een overzicht gegeven rondom diagnostiek, behandeling en follow-up van door medicijnen geïnduceerde ILD.

Verskillende aspecten van door medicatie veroorzaakte ILD kwamen aan bod. Professor Johny Veschakelen uit Leuven toonde diverse ILD patronen op HRCT van de thorax. Naomi Jessurun, ziekenhuisapotheker verbonden aan bijwerkingencentrum Lareb, nam ons mee in de wereld van bijwerkingen en risico's van het gebruik van geneesmiddelen in de dagelijkse praktijk. Daarbij hield zij een pleidooi voor het gebruik van de Lareb app om het hele proces van melden tot vergemakkelijken en daarmee bijwerkingen sneller inzichtelijk te krijgen.

In het programma ook aandacht voor prijsvorming en problematiek rondom vergoedingen van add-on medicatie. Ingewikkelde materie die zich afspeelt achter de handtekening voor bijvoorbeeld een recept met een biological. Naast de drug-induced ILD was er ook aandacht voor vitamine K en de invloed hiervan op door bloedingen veroorzaakte ILD's. Het ijzer in het hemoglobine wordt gezien als een mogelijke oorzaak van longschade. Door radicaalvorming bij de oxidatie van het geaccumuleerde ijzer zou uiteindelijk irreversibele longschade kunnen ontstaan. De gedachte achter gebruik van vitamine K is optimalisatie van buffer vitamine K om een relatief te kort,

wat ondermeer tijdens het gebruik van antibiotica en antistolling, maar ook bij schimmelcontact kan ontstaan en daarmee kleine bloedingen en ijzerstapeling in longweefsel voorkomen.

Ook was er aandacht voor patiëntenervaringen. Een sarcoïdosepatiënt met een invaliderende hoest nam ons mee in zijn wetenschappelijke zoektocht naar behandeling zonder steroïden en/of andere immuunsuppressiva. Het resultaat van zijn zoektocht was quercetine. Quercetine behoort tot de klasse flavonoiden. Deze natuurlijke kleurstof komt wijdverspreid voor in het plantenrijk en daarmee ook in de voeding, maar is ook verkrijgbaar als voedingssupplement bij drogist. Een gram quercetine per dag oraal leidde bij de patiënt tot het verdwijnen van zijn hoestklachten en verbetering van de afwijkingen op de thoraxfoto. Aansluitend werd het effect van toevoegen van dergelijke voedingselementen aan bijvoorbeeld corticosteroiden toegelicht. Aangetoond is dat dan de dosering van bijvoorbeeld prednison naar beneden kan om hetzelfde effect te krijgen. Dat heeft enorm veel voordelen aangezien dan ook de mate van optredende bijwerkingen kan worden gereduceerd. Professor Marjolein Drent en professor Aalt Bast gaven een overzicht over de werking van zuurstofradicalen en antioxidanten als mogelijke verklaring op cellulair niveau van dit preparaat.

De middag werd afgerond met casuïstiek, altijd de moeite waard om te zien dat iedereen regelmatig aan het worstelen is met ILD, zowel betreffende oorzaken als behandeling.

Een inspirerende master class ILD, met wederom andere aspecten van deze intrigerende longaandoeningen.

